

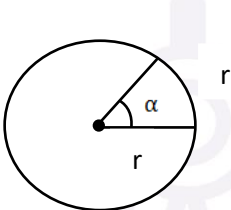
موضوع: مثلثات

مثلثات

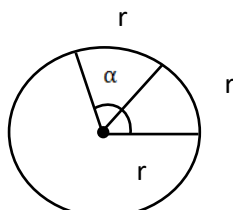
واحدهای اندازه‌گیری زاویه و روابط بین آن‌ها:

1- درجه: زاویه مرکزی مقابل کمانی از دایره که $\frac{1}{360}$ محیط است.

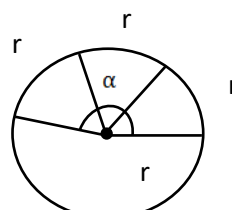
2- رادیان: زاویه مرکزی که طول کمان مقابل آن برابر شعاع دایره باشد زاویه ی 1 رادیان نامیده می‌شود معادل $57/3^\circ$ درجه.

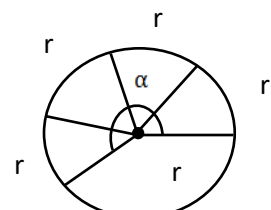
$\alpha = 1 \text{ rad}$

$\alpha = 2 \text{ rad}$

$\alpha = 3 \text{ rad}$

$\alpha = 4 \text{ rad}$

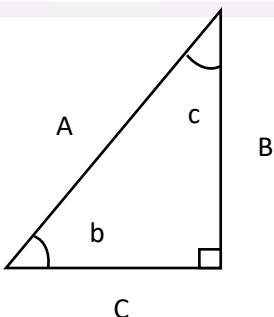
نحوه به دست آوردن درجه با رادیان:

$$\frac{\text{درجه}}{180} = \frac{\text{رادیان}}{\pi} \rightarrow \frac{\pi D}{180} = R$$

$$57/3 \times 2 = 114.6^\circ$$

مثال 1: $67/5$ درجه چند رادیان است.

تعریف نسبت‌های مثلثاتی در مثلث:

$$\sin b = \frac{B}{A}, \quad \cos b = \frac{C}{A}$$

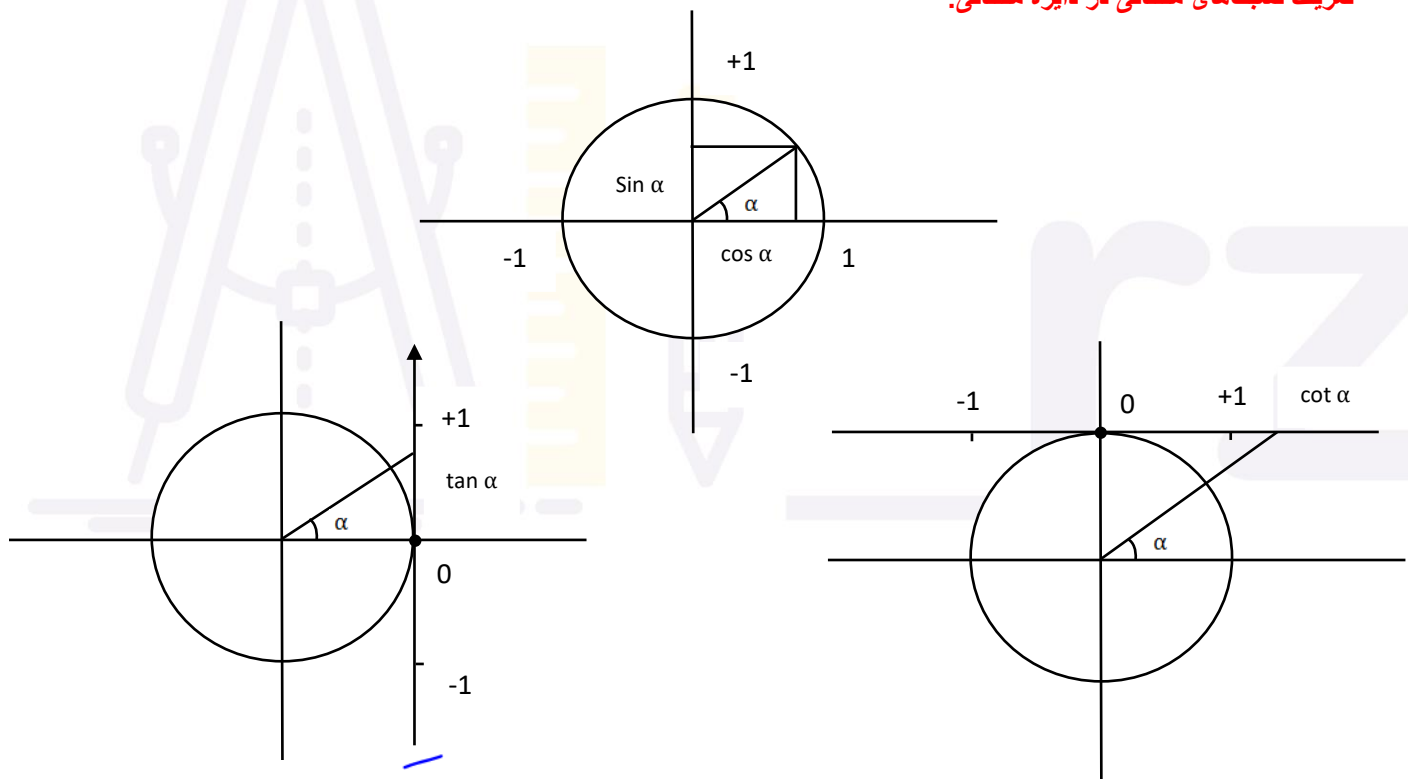
$$\tan b = \frac{B}{C}, \quad \cot b = \frac{C}{B}$$

موضوع: مثلثات

نسبت‌های مثلثاتی

	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	
	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°	
Sinx	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	sin
Cosx	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	cos
Tanx	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$	ن	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$	0	tan
Cotx	$\sqrt{3}$	1	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	0	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$	-1	$-\sqrt{3}$	ن	cot

تعریف نسبت‌های مثلثاتی در دایره مثلثاتی:

tan = تعریف نشده

tan = تعریف نشده

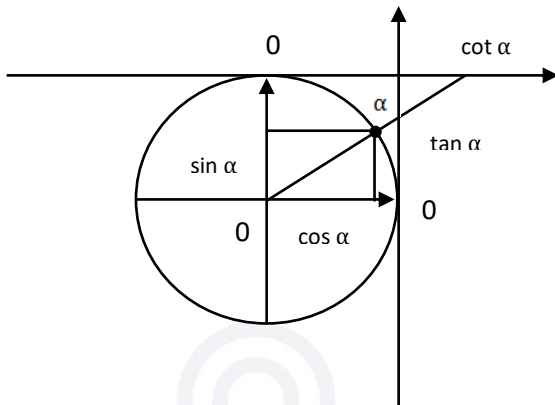
cot = تعریف نشده

cot = تعریف نشده

موضوع: مثلثات

علامت و وضعیت یکنوایی نسبت های مثلثاتی در ربع های مختلف:

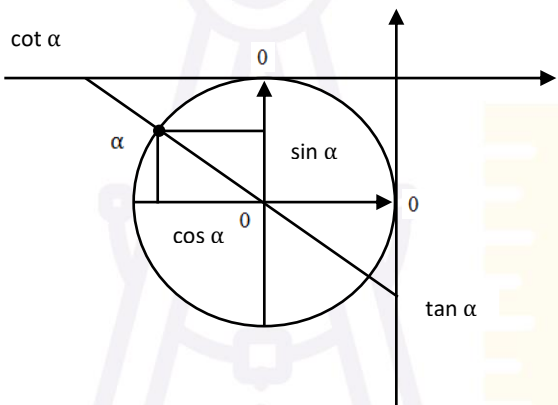
ناحیه ی اول

$$\frac{0}{1} \quad \frac{1}{0}$$

وضعیت یکنوایی	علامت	
صعودی	+	$\sin \alpha$
نزولی	+	$\cos \alpha$
صعودی	+	$\tan \alpha$
نزولی	+	$\cot \alpha$

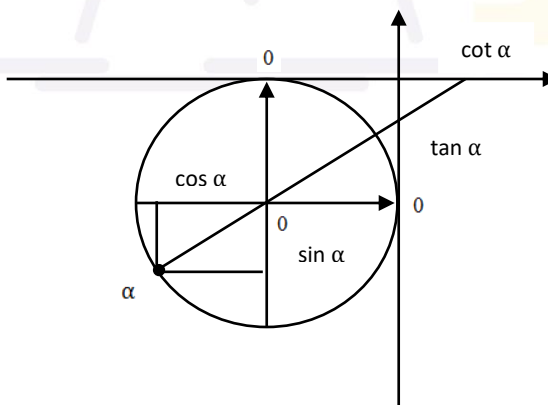
ناحیه ی دوم

$$\frac{90^\circ}{180^\circ} \quad \frac{1}{-1}$$

وضعیت یکنوایی	علامت	
نزولی	+	$\sin \alpha$
نزولی	-	$\cos \alpha$
صعودی	-	$\tan \alpha$
نزولی	-	$\cot \alpha$

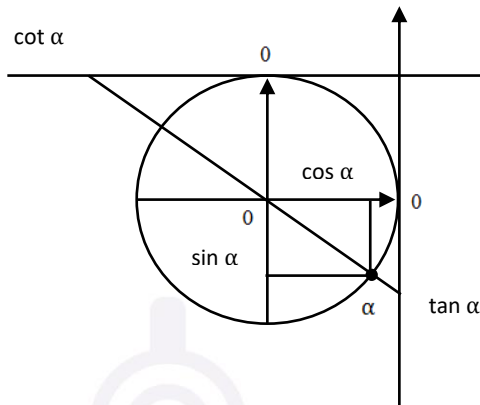
ناحیه ی سوم

$$\frac{180^\circ}{270^\circ} \quad \frac{-1}{-1}$$

وضعیت یکنوایی	علامت	
نزولی	-	$\sin \alpha$
صعودی	-	$\cos \alpha$
صعودی	+	$\tan \alpha$
نزولی	+	$\cot \alpha$

موضوع: مثلثات

ناحیه ی چهارم
۲۷۰
۰
۱
۰

علامت	وضعیت یکنوایی
$\sin \alpha$	-
$\cos \alpha$	+
$\tan \alpha$	-
$\cot \alpha$	-

$$\sin \alpha = \cos \alpha$$

نسبت های مثلثاتی: $\sin \alpha = \cos \alpha$

$$\begin{cases} \sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = +\cos(\alpha) \\ \cos\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\sin(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sin(\pi - \alpha) = +\sin(\alpha) \\ \cos(\pi + \alpha) = -\cos(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sin(-\alpha) = -\sin(\alpha) \\ \cos(-\alpha) = \cos(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sin(2\pi + \alpha) = \sin(\alpha) \\ \cos(2\pi + \alpha) = \cos(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot(\alpha) \\ \cot\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = \tan(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tan(\pi - \alpha) = -\tan(\alpha) \\ \cot(\pi - \alpha) = -\cot(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tan(-\alpha) = -\tan(\alpha) \\ \cot(-\alpha) = -\cot(\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tan(2\pi + \alpha) = \tan(\alpha) \\ \cot(2\pi + \alpha) = \cot(\alpha) \end{cases}$$

موضوع: مثلثات

1- مثال‌های زیر را حل کنید.

$$\sin\left(\frac{5\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

$$\cos\left(\frac{5\pi}{4}\right) = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\tan(330^\circ) = -\frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\cot\left(-\frac{4\pi}{3}\right) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\sin\left(\frac{71\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

$$\cos\left(\frac{14\pi}{6}\right) = \frac{1}{2}$$

نکات بسیار مهم:

در اعداد کسری که برای رادیان استفاده می‌شود:

* اگر عدد صورت کسر یکی کمتر از مخرج باشد ← در ناحیه **دو** قرار دارد.

$$\frac{1}{4}, \frac{2\pi}{4}, \frac{3}{4}$$

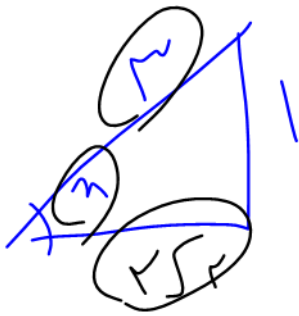
* اگر عدد صورت کسر یکی بیشتر از مخرج باشد ← در ناحیه **سه** قرار دارد.

$$\frac{5\pi}{4}, \frac{6\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$$

* اگر عدد صورت کسر دو برابر و یکی کمتر از مخرج باشد ← در ناحیه **چهار** قرار دارد.

$$\frac{11\pi}{6}, \frac{10\pi}{6}, \frac{5\pi}{3}$$

موضوع: مثلثات

$$\sin x = -\frac{1}{3} \quad \text{در ربع سوم}$$

$$\cos x = -\frac{2\sqrt{2}}{3}$$

$$\tan x = +\frac{1}{2\sqrt{2}}$$

$$\cot x = +2\sqrt{2}$$

3- مثال‌های زیر را حل کنید.

$$\cot = -\frac{4}{3} \quad \cos(x) < 0$$

$$\sin x = +\frac{4}{5}$$

$$\cos x = -\frac{3}{5}$$

$$\tan x = -\frac{4}{3}$$

تست‌های مبانی مثلثات

1- $A = \sin 12 + \cos 12$ در کدام محدوده قرار دارد.

$$A < -1 \quad (4)$$

$$-1 < A < 0 \quad (3)$$

$$0 < A < 1 \quad (2)$$

$$A > 1 \quad (1)$$

$$0/1 = 1/1$$

2- در بازه $\frac{3\pi}{4} < x < \frac{5\pi}{6}$ کدام نامساوی درست است.

$$\sin^3 x < \cos^3 x \quad (2)$$

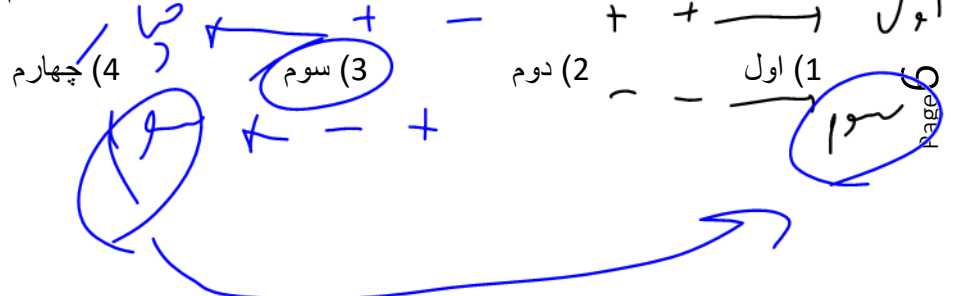
$$\cos^3 x > \cos x \quad (4)$$

$$\sin^3 x > \sin x \quad (1)$$

$$\cos x > \cos^2 x \quad (3)$$

$$\sin + \cos$$

3- $\sin \alpha \cos \alpha > 0$ و $\cos \alpha \cot \alpha < 0$ آن‌گاه انتهای کمان α در کدام ناحیه دایره مثلثاتی است.

موضوع: مثلثات

$\sin x + \tan x < 0$ و $\frac{1}{\cos x} - \sin x \tan x < 0$ انتهای کمان؟
 $(0, \frac{\pi}{2})$ و $(\frac{\pi}{2}, \pi)$

$126^\circ = \sin 126^\circ = \frac{\sqrt{5}}{2}$ (1) اول $\frac{\sqrt{5}}{2}$ - (2) دوم $\frac{\sqrt{5}}{2}$ - (3) سوم $\frac{\sqrt{5}}{2}$ - (4) چهارم $\frac{\sqrt{5}}{2}$
 $\tan 126^\circ = \frac{1}{\cos x} + \tan x$ حاصل $\sin x = \frac{8}{17}$ و $\frac{\pi}{2} < x < \pi$ -5

$\frac{5}{3}$ (4) $\frac{3}{5}$ (3) $-\frac{3}{5}$ (2) $-\frac{5}{3}$ (1)
 $-\frac{17}{10} - \frac{1}{10} = -\frac{18}{10} = -\frac{9}{5}$
 $\sin(-\frac{41\pi}{3}) + \cos(\frac{107\pi}{6}) - 6$ چند برابر $\sqrt{3}$ است.

1 (1) $\frac{1}{2}$ (2) 0 (3) -1 (4)
 $\frac{\sin 225^\circ \times \cos 30^\circ + \cos 135^\circ \times \sin 60^\circ}{\tan 210^\circ \times \cot 60^\circ - \cot 240^\circ \times \tan 330^\circ}$ حاصل -7
 برابر کدام است.

$-\frac{3\sqrt{6}}{4}$ (1) $\frac{3\sqrt{6}}{4}$ (2) 0 (3) تعریف نشده (4)

$-\sin(10^\circ)$

حاصل $\frac{3 \sin(-\frac{13\pi}{2} + \alpha) + 2 \cos(17\pi - \alpha)}{3 \tan(\frac{15\pi}{2} - \alpha) - 2 \cot(\alpha - 15\pi)}$ برابر؟ -8

$5 \cos \alpha$ (4) $5 \sin \alpha$ (3) $-5 \cos \alpha$ (2) $-5 \sin \alpha$ (1)

$+1 \cot(10\pi - \alpha)$

موضوع: مثلثات

$$\frac{\pi}{12} + \frac{5\pi}{12} = \frac{\pi}{2}$$

$$\sin\left(\frac{\pi}{12}\right) = \cos\left(\frac{5\pi}{12}\right)$$

9- به ازای $x = \frac{\pi}{12}$ کدام است؟ $\frac{\sin x + \sin 5x}{\cos x + \cos 5x}$

$$\frac{\cos\left(\frac{5\pi}{12}\right) + \cos\left(\frac{\pi}{12}\right)}{\sqrt{3}} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$\frac{\sin}{\cos} = \frac{-1 - \sqrt{2} + 1}{-1 - \sqrt{2} + 1} = \frac{-\sqrt{2}}{1 - \sqrt{2}}$$

10- اگر $\tan \frac{\pi}{8} = \sqrt{2} - 1$ حاصل $\frac{\cos 202/5 + \cos 112/5}{\cos 337/5 - \cos 67/5}$ برابر کدام است.

$$\frac{\sin}{\cos} = \frac{\sqrt{2} - 1}{-\sqrt{2} - 1} \quad (4) \quad \frac{-\sqrt{2} + 1}{-\sqrt{2} + 1} \quad (3) \quad \frac{\sqrt{2} - 1}{\sqrt{2} - 1} \quad (2) \quad \frac{\sqrt{2} + 1}{\sqrt{2} + 1} \quad (1)$$

11- $\cos x = \frac{1-m}{6}$ و $x \in \left(-\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3}\right)$ باشد برای m چند مقدار صحیح وجود دارد.

$$\frac{1}{6} \leq \frac{1-m}{6} \leq \frac{1}{2}$$

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

12- اگر جواب نامعادله $-\frac{1}{2} \leq \cos x \leq 0$ روی دایره مثلثاتی نشان دهیم چه کسری از دایره را پوشش می دهد.

$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{1}{6} \quad (3)$$

$$\frac{1}{8} \quad (2)$$

$$\frac{1}{12} \quad (1)$$

موضوع: مثلثات

اتحاد های مثلثاتی

روش های خودمونی:

$\frac{1}{\cos x} = \frac{1}{\frac{1}{\cos x}} = \cos x$
 $\frac{1}{\sin x} = \frac{1}{\frac{1}{\sin x}} = \csc x$

پارت 1: ضابطه X دادن ← ضابطه x خواستن ←

تست 1: حاصل عبارت $\frac{\sin x \cos 3x}{\sin 2x} - \cos 2x$ کدام است؟

$-\frac{1}{2}$ (4)

$\sin x$ (3)

$\cos x$ (2)

$+\frac{1}{2}$ (1)

تست 2: اگر انتهای کمان x در ناحیه سوم دایره مثلثاتی باشد حاصل عبارت $\sqrt{1 + \cot^2 x} - \sqrt{\frac{1 - \cos x}{1 + \cos x}}$ کدام است؟

$\cot x$ (4)

$\tan x$ (3)

$-\cot x$ (2)

$-\tan x$ (1)

$1 - \frac{\sqrt{3}}{2} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$

تست 3: اگر $x \neq \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ حاصل $\frac{\cos 3x + \sin 2x \sin x}{\sin 3x - \sin 2x \cos x}$ کدام است؟

$\cot 3x$ (4)

$\cot x$ (3)

$\tan 3x$ (2)

$\tan x$ (1)

4- اگر $A - B = \frac{\pi}{6}$ باشد حاصل $\frac{2 \sin(A+B) - 1}{4 \cos A \cos B}$ کدام است.

1 (4)

$\frac{1}{2}$ (3)

$\tan A$ (2)

$\tan B$ (1)

5- به ازای کدام A تساوی $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \tan^4 x - 1$ یک اتحاد است.

-2 (4)

-1 (3)

1 (2)

2 (1)

$\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \tan^4 x - 1$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \frac{\sin^4 x}{\cos^4 x} - 1$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \frac{\sin^4 x - \cos^4 x}{\cos^4 x}$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \frac{(\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x)}{\cos^4 x}$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \frac{(\sin^2 x - \cos^2 x)}{\cos^4 x}$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \frac{-\cos^2 x}{\cos^4 x}$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = -\frac{1}{\cos^2 x}$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} + \frac{1}{\cos^2 x} = 0$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A+1}{\cos^2 x} = 0$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A+1}{\cos^2 x} = 0$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A+1}{\cos^2 x} = 0$
 $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A+1}{\cos^2 x} = 0$

موضوع: مثلثات

$$a = 1$$

$$b = -\frac{1}{2}$$

6- اگر بدانیم $\tan a = \frac{a+3}{4}$ و $\cot b = \frac{2b}{a-2}$ آنگاه کدام رابطه بین a و b برقرار است.

$$a = \frac{2-b}{3b+4} \quad (4)$$

$$a = \frac{b-2}{3b+4} \quad (3)$$

$$a = \frac{3b+4}{2-b} \quad (2)$$

$$a = \frac{3b+4}{b-2} \quad (1)$$

پارت دو

• ضابطه میدن ولی زاویه دار! عین آدم حل می‌کنیم
عین آدم حل نمی‌کنیم

1- حاصل $-\cos^2(3^\circ) - \sin^2(-3^\circ) + \tan(27^\circ) \cot(-27^\circ)$ کدام است.

$$2 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$-2 \quad (2)$$

$$\text{صفر} \quad (1)$$

$$\sin(0) = \sin(0)$$

2- حاصل $\left(\cos \frac{\pi}{8} - \sin \frac{\pi}{8}\right)^2 - \left(\sin \frac{\pi}{8} + \cos \frac{\pi}{8}\right)^2$ کدام است.

$$-2 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$\sqrt{2} \quad (2)$$

$$-\sqrt{2} \quad (1)$$

3- حاصل $(\sin x + \cos x + 1)(\sin x + \cos x - 1)$ به ازای $x = \frac{7\pi}{12}$ کدام است.

$$-2 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\sin(0) = \sin(0)$$

4- حاصل عبارت $p = \sin a \cdot \cos a \cdot \cos 2a \cdot \cos 4a$ به ازای $a = 5/625^\circ$ کدام است.

$$\frac{1}{8} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{16} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{8} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{4} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \sin(0) = \frac{1}{2} \sin(0)$$

$$\frac{1}{2} \sin(0) = \frac{1}{2} \sin(0)$$

$$\frac{\pi}{8} + \frac{\pi}{8} = \frac{\pi}{4}$$

موضوع: مثلثات

$$\frac{1}{2} - \sin \frac{\pi}{8} = \frac{22}{10}$$

5- حاصل عبارت $(\frac{\sqrt{2}}{2} - \sin \frac{\pi}{8})(\frac{\sqrt{2}}{2} + \cos \frac{3\pi}{8})$ کدام است.

$$\frac{1}{4} (4)$$

$$\frac{1}{2} (3)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{4} (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} (1)$$

قضیه مثل آدم حل نکردن (مثل فرشته:)

$$\sin \theta \begin{cases} 0/9 & 0 < \theta < 60 \\ 0/95 & 60 < \theta < 70 \\ 0/99 \approx 1 & 70 \leq \theta < 80 \\ & 80 \leq \theta < 90 \end{cases}$$

در زیر آن را

$$\begin{aligned} 1) \sin 35^\circ &= 0/0 + 0/68 = 0/08 \\ 2) \sin 20^\circ &= 0/0 - 0/15 = 0/15 \\ 3) \sin 32/5^\circ &= 0/0 + 0/12 = 0/12 \\ 4) \sin 15^\circ &= 0/22 \\ 5) \sin 130^\circ &= \sin(50^\circ) = \frac{\sqrt{2}}{2} + 0/68 = 0/18 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6) \sin 40^\circ &= \\ 7) \sin 25^\circ &= \\ 8) \sin 115^\circ &= \\ 9) \sin 11^\circ &= \\ 10) \tan 20^\circ &= \end{aligned}$$

$$-\frac{1}{4} (4)$$

$$\frac{1}{4} (3)$$

$$-\frac{1}{2} (2)$$

$$\frac{1}{2} (1)$$

7- حاصل $\sin^2(\frac{\pi}{8})$ کدام است.

$$\frac{2-\sqrt{2}}{4} (4)$$

$$\frac{2+\sqrt{2}}{4} (3)$$

$$\frac{2-\sqrt{2}}{2} (2)$$

$$\frac{2+\sqrt{2}}{2} (1)$$

8- حاصل عبارت $4 \cos 40^\circ - \frac{1}{\cos 20^\circ}$ کدام است. (ریاضی خارج ۹۶)

$$2 (4)$$

$$\sqrt{3} (3)$$

$$1 (2)$$

$$\frac{1}{2} (1)$$

موضوع: مثلثات

9- حاصل عبارت $2 + \frac{1}{\cos 20^\circ}$ کدام است. (ریاضی ۸۷)

- $4 \sin 40^\circ$ (4) $2 \cos 40^\circ$ (3) $4 \cos 40^\circ$ (2) $2 \sin 40^\circ$ (1)

10- ساده شده عبارت $\cos 12^\circ \cos 24^\circ \cos 48^\circ$ کدام است.

- $\frac{16}{\sin 6^\circ}$ (4) $\frac{1}{\sin 6^\circ}$ (3) $\frac{1}{8 \sin 6^\circ}$ (2) $\frac{1}{16 \sin 6^\circ}$ (1)

11- خلاصه شده کسر $\frac{\sin^2 7x - \sin^2 2x}{\sin 5x}$ به ازای $x = \frac{\pi}{54}$ کدام است. (ریاضی ۹۱)

- $\sqrt{3}$ (4)   1 (3) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (2) $\frac{1}{2}$ (1)

12- ساده شده عبارت $\cos 50^\circ (\tan 70^\circ + \tan 10^\circ)$ کدام است. (ریاضی ۸۵)

- $2 \cos 20^\circ$ (4) $2 \sin 20^\circ$ (3) $\cos 20^\circ$ (2) $\sin 20^\circ$ (1)

13- حاصل $\frac{3-\sqrt{3}}{3+\sqrt{3}}$ کتانژانت کدام زاویه است.

- 75° (4) $67/5^\circ$ (3) $7/5^\circ$ (2) 15° (1)

موضوع: مثلثات

حرف‌هایی راجع به $\tan x$

$\tan x = \frac{1}{2} \rightarrow x = 27^\circ$	$\tan x = 2 \rightarrow x = 64^\circ$
$\tan x = \frac{1}{3} \rightarrow x = 18^\circ$	$\tan x = 3 \rightarrow x = 72^\circ$
$\tan x = \frac{1}{4} \rightarrow x = 14^\circ$	$\tan x = 4 \rightarrow x = 76^\circ$
$\tan x = \frac{1}{5} \rightarrow x = 11^\circ$	$\tan x = 5 \rightarrow x = 79^\circ$

$\sin x = \tan x$
 در $x < 25^\circ$

*

$$\tan a = \frac{3}{2} \approx \sqrt{2} \Rightarrow a = 55^\circ$$

$$\tan a = \frac{2}{3} \approx \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow a = 35^\circ$$

پارت 3

• همه چی تابلو است!

1- با فرض $\cos(9\pi - a) = \frac{\sqrt{3}}{-2}$ و این که $\frac{3\pi}{2} < a < 2\pi$ مقدار $\tan a$ کدام است.

- $\frac{1}{3}$ (1) $-\frac{1}{3}$ (2) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (3) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$ (4)

قضیه مثلث:

$\sin x + \cos x = -\sqrt{2} - 2$ باشد $\sin^4 x + \cos^4 x$ کدام است.

- 1 (1) $\frac{1}{2}$ (2) $\frac{1}{4}$ (3) $\frac{1}{8}$ (4)

موضوع: مثلثات

3- $\sin x (\cos x - \sin x) = -1$ حاصل $\cos(2x - \frac{\pi}{4})$ کدام است.

- (1) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$ (2) 3 (3) صفر (4) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

4- در مثلث ABC رابطه $\tan(\hat{B} + 30^\circ) \tan(\hat{C} + 30^\circ) = 1$ برقرار است. آنگاه:

- (1) $\hat{A} = 150^\circ$ (2) $\hat{A} = 120^\circ$ (3) $\hat{A} = 60^\circ$ (4) $\hat{A} = 30^\circ$

5- اگر $\tan(a + b) = x$ و $\tan(a - 2b) = y$ باشد $\cot 3b$ کدام است.

- (1) $\frac{1+xy}{x+y}$ (2) $\frac{1+xy}{x-y}$ (3) $\frac{x+y}{1+xy}$ (4) $\frac{x+y}{1-xy}$

اگر هیچ کدام از پارت‌ها نبود به فرمول‌ها رجوع می‌کنیم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\tan x = \frac{1}{\cot x} \Rightarrow \tan x \times \cot x = 1$$

$$\tan x + \cot x = \frac{1}{\sin x \cos x}$$

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$$

$$\sin 2x = 2 \sin x \cos x \quad \text{یا} \quad \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x = \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$$

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x}$$

موضوع: مثلثات

فرمول‌های نه چندان محبوب

$$\cot x - \tan x = 2 \cot 2x$$

$$\tan^2 a = \frac{1 - \cos 2a}{1 + \cos 2a}$$

$$\tan \frac{a}{2} = \frac{\sin a}{1 + \cos a}$$

تست‌های اتحادهای مثلثاتی

1- اگر a در ناحیه چهارم و $\cos a = \frac{3}{7}$ باشد مقدار $\cot a$ کدام خواهد بود.

$$\frac{-3\sqrt{10}}{10} \quad (4)$$

$$\frac{-3\sqrt{10}}{20} \quad (3)$$

$$\frac{3\sqrt{10}}{10} \quad (2)$$

$$\frac{3\sqrt{10}}{20} \quad (1)$$

2- برای زاویه حاده a رابطه $\cos\left(\frac{5\pi}{2} - a\right) = \frac{5}{13}$ برقرار است. مقدار $\tan a + \cot a$ کدام است.

$$\frac{156}{313} \quad (4)$$

$$\frac{313}{156} \quad (3)$$

$$\frac{60}{169} \quad (2)$$

$$\frac{169}{60} \quad (1)$$

3- با فرض $\alpha + \beta = \frac{\pi}{16}$ و $\sin(8\alpha + 9\beta) = \frac{12}{13}$ مقدار $\cot \beta$ کدام است.

$$\frac{13}{12} \quad (4)$$

$$\frac{12}{5} \quad (3)$$

$$\frac{5}{12} \quad (2)$$

$$\frac{12}{13} \quad (1)$$

4- اگر $\cot x = \frac{3}{2}$ باشد حاصل عبارت $\frac{5 \sin x + 2 \cos x}{3 \cos x - \sin x}$

$$\frac{16}{7} \quad (4)$$

$$\frac{15}{7} \quad (3)$$

$$\frac{13}{7} \quad (2)$$

$$\frac{12}{7} \quad (1)$$

موضوع: مثلثات

5- حاصل عبارت $\frac{\cos 285^\circ - \sin 255^\circ}{\sin 525^\circ - \sin 105^\circ}$ با فرض $\tan 15^\circ = 0/28$ کدام است. (تجربی ۹۴)

- $\frac{16}{9}$ (4) $\frac{9}{16}$ (3) $\frac{-9}{16}$ (2) $\frac{-16}{9}$ (1)

6- اگر $\cos x = -\frac{\sqrt{5}}{3}$ و انتهای کمان x در ناحیه دوم مثلثاتی باشد حاصل $\cot(\frac{3\pi}{2} + 2x)$ کدام است.

- $-\frac{2\sqrt{5}}{5}$ (4) $2\sqrt{5}$ (3) $4\sqrt{5}$ (2) $-4\sqrt{5}$ (1)

7- اگر $\tan \frac{x}{2} = \sqrt{2}$ حاصل $\frac{1-\cos x}{1+\cos x}$ کدام است.

- $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (4)   2 (3) $\sqrt{2}$ (2) $2\sqrt{2}$ (1)

8- اگر $\tan a = \frac{1}{2}$ حاصل عبارت $\frac{\sin 3a - \sin a}{\cos a - \cos 3a}$ کدام است. (ریاضی ۸۸)

- $\frac{3}{4}$ (4) $-\frac{1}{4}$ (3) $\frac{1}{4}$ (2) $-\frac{1}{2}$ (1)

9- اگر $\tan \beta = \frac{1}{2}$ و $\alpha - \beta = \frac{\pi}{4}$ مقدار $\sin 2\alpha$ کدام است. (تجربی ۹۴)

- 0/8 (4)   0/75 (3)   0/6 (2)   0/49 (1)

10- اگر $\tan \alpha = 2$ و $\tan \beta = \frac{1}{3}$ مقدار $\tan(2\alpha - \beta)$ کدام است.

- 2 (4) $\frac{1}{2}$ (3)   -2 (2)   -3 (1)

موضوع: مثلثات

۱۱- اگر $\tan x = \frac{4}{3}$ باشد مقدار $\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2}$ کدام است. (تجربی ۹۶)

- $-\frac{3}{4}$ (1) $-\frac{3}{2}$ (2) $\frac{4}{3}$ (3) $\frac{3}{2}$ (4)

۱۲- ماکسیمم عبارت $3 \sin^2 x - 4 \cos^2 x + 1$ کدام است.

- 6 (1) 8 (2) 3 (3) 4 (4)

۱۳- اگر عبارت $\tan x + \cot x = -2$ باشد حاصل $\sin^4(x) + \cos^2(x)$ کدام است.

- 1 (1) $\frac{1}{2}$ (2) $1 + \frac{\sqrt{2}}{4}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4)

۱۴- اگر $\frac{\sin x}{1+\cos x} + \frac{1+\cos x}{\sin x} = \frac{1}{f(x)}$ باشد $f(x)$ چقدر است.

- $\sin x$ (1) $\cos x$ (2) $\frac{1}{2} \sin x$ (3) $\frac{1}{2} \cos x$ (4)

۱۵- $\frac{\tan a + \tan b}{\cot a + \cot b} \times A = \tan b$ باشد A کدام است.

- $\tan a$ (1) $\cot a$ (2) $\sin a$ (3) $\cos a$ (4)

۱۶- اگر $\frac{\sin^2 x - 2 \cos^2 x + 1}{\sin^2 x + 2 \cos^2 x - 1} = 4$ مقدار $\tan^2 x$ کدام است.

- 2 (1) $\frac{2}{5}$ (2) $\frac{5}{2}$ (3) 1 (4)

موضوع: مثلثات

17- مجموع ماکسیمم و مینیمم تابع $f(x) = \sin^4 x + \cos^4 x$ کدام است.

- 1/25 (1) 1/5 (2) 1/75 (3) 2 (4)

18- حاصل $\sin^4 \frac{\pi}{8} + \sin^4 \frac{3\pi}{8} + \sin^4 \frac{5\pi}{8} + \sin^4 \frac{7\pi}{8}$ برابر کدام است.

- 1 (1) 1/5 (2) 2 (3) 2/5 (4)

19- اگر $\sin x - \cos x = \frac{1}{3}$ باشد مقدار $\tan x + \cot x$ چقدر است.

- 2/9 (1) 4/9 (2) 9/2 (3) 9/4 (4)

20- اگر $\sin 2x + \cos 2x = \frac{1}{2}$ باشد حاصل $\tan 4x$ کدام می‌تواند باشد.

- 3/√7 (1) √7/3 (2) √7 (3) 4/7 (4)

21- اگر $\frac{\sin x + 2 \cos x}{\sin x - 3 \cos x} = 2$ حاصل $\frac{1}{\sin x \cos x}$ کدام است.

- 65/8 (1) -65/8 (2) 17/4 (3) -17/4 (4)

22- اگر $\sin x + \cos x = 1$ حاصل $\sin^2(x - \frac{\pi}{4}) + \cos^2(x + \frac{\pi}{4})$ کدام است.

- 1/2 (1) √2 (2) 2 (3) 1 (4)

موضوع: مثلثات

23- حاصل $\sin \frac{\pi}{12} \sin \frac{7\pi}{12}$ کدام است.

- (1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{4}$ (3) $-\frac{1}{4}$ (4) $-\frac{1}{3}$

24- حاصل $2(\cos^2 x - \sin^2 x)^2 - 1$ به ازای $x = \frac{\pi}{24}$ کدام است.

- (1) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$ (2) $-\frac{1}{2}$ (3) $\frac{1}{2}$ (4) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

25- اگر $\frac{\sin x}{1 - \cos x} = 2$ مقدار $\cot x$ برابر کدام است.

- (1) $\frac{5}{4}$ (2) $\frac{5}{2}$ (3) $\frac{3}{2}$ (4) $\frac{3}{4}$

26- $\tan x - \cot x = 6$ باشد حاصل $\tan 2x - \cot 2x$ برابر کدام است.

- (1) $\frac{10}{3}$ (2) $-\frac{8}{3}$ (3) $-\frac{10}{3}$ (4) $\frac{8}{3}$

27- $\sin x + \cos x = -\sqrt{2}$ حاصل $\sin^3 x + \cos^5 x$ چقدر است. (M.p)

- (1) $-\frac{3\sqrt{2}}{8}$ (2) $\frac{3\sqrt{2}}{8}$ (3) $-\frac{\sqrt{2}}{8}$ (4) $\frac{\sqrt{2}}{8}$

28- برد تابع $y = |\sin x - \cos x| + |\sin x + \cos x|$ کدام است. (M.p)

- (1) $[0, 2]$ (2) $[1, 2]$ (3) $[\sqrt{2}, 2]$ (4) $[2, 2\sqrt{2}]$

موضوع: مثلثات

29- حاصل $\cos x \cos 2x \cos 4x$ به ازای $\frac{\pi}{9}$ برابر کدام است.

$\frac{\sqrt{2}}{8}$ (4)

$\frac{\sqrt{2}}{4}$ (3)

$\frac{1}{8}$ (2)

$\frac{1}{4}$ (1)

30- رابطه $\frac{\sin x \cos x}{\sin x + \cos x - 1} = a \sin x + b \cos x + c$ برای هر x برقرار است حاصل $a + b + c$ کدام است.

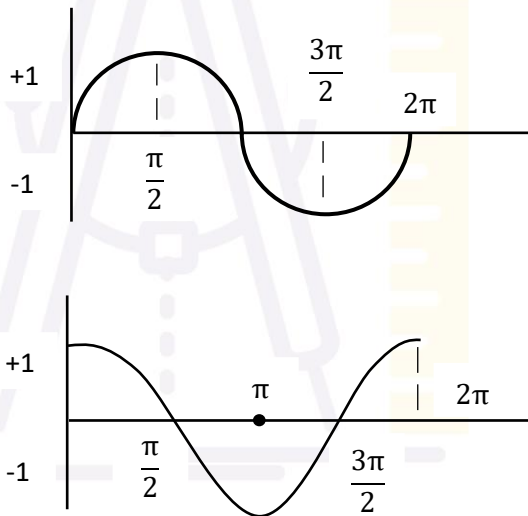
3 (4)

2/5 (3)

2 (2)

1/5 (1)

نمودار توابع مثلثاتی:

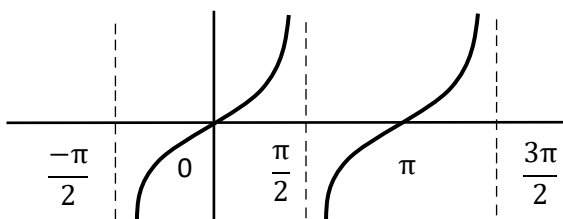

$a \sin(bx) + C$

$T = 2\pi$

$a \cos(bx) + C$

$T = 2\pi$

$a \tan(bx) + C$

$T = \pi$

دوره تناوب:

اگر دوره تناوب تابع $f(x)$ برابر T باشد دوره تناوب تابع $y = Af(ax+b) + B$ که a عددی غیر صفر است برابر $\frac{T}{|a|}$ است.

$f(x) = \sin x$	$T = 2\pi$	$f(x) = A \sin(ax+b) + c$	$T = \frac{2\pi}{ a }$
$f(x) = \cos x$	$T = 2\pi$	$f(x) = A \cos(ax+b) + c$	$T = \frac{2\pi}{ a }$
$f(x) = \tan x$	$T = \pi$	$f(x) = A \tan(ax+b) + c$	$T = \frac{\pi}{ a }$
$f(x) = \sin^2 x$	$T = \pi$	$f(x) = A \sin^2(ax+b) + c$	$T = \frac{\pi}{ a }$
$f(x) = \cos^2 x$	$T = \pi$	$f(x) = A \cos^2(ax+b) + c$	$T = \frac{\pi}{ a }$

تابع متناوب:

تابع f را متناوب می نامیم هرگاه یک عدد حقیقی مثبت مانند T موجود باشد به طوری که برای هر $x \in D_f$ داشته باشیم:

$$x \pm T \in D_f, \quad f(x \pm T) = f(x)$$

تست ۱: دوره تناوب تابع های زیر را حساب کنید.

$$\sin^2 x - \sin^4 x = \sin^2 (1 - \sin^2) = \sin^2 \cos^2 = \frac{1}{4} \sin^2 2x$$

2π (4) π (3) $\frac{\pi}{2}$ (2) $\frac{\pi}{4}$ (1)

$$\sin^4 x + \cos^4 x = (\sin^2 + \cos^2)^2 - 2\sin^2 \cos^2 = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x$$

2π (4) π (3) $\frac{\pi}{2}$ (2) $\frac{\pi}{4}$ (1)

موضوع: مثلثات

$$\sin^2 2x \cos^2 2x$$

$$\pi (4)$$

$$\frac{\pi}{4} (3)$$

$$\frac{\pi}{8} (2)$$

$$\frac{\pi}{2} (1)$$

$$|\sin x \cos x \cos 2x|$$

$$\pi (4)$$

$$\frac{\pi}{2} (3)$$

$$\frac{\pi}{4} (2)$$

$$\frac{\pi}{8} (1)$$

$$\sin^3 x \cos x - \sin x \cos^3 x$$

$$\frac{\pi}{4} (4)$$

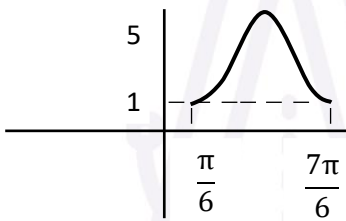
$$\frac{\pi}{2} (3)$$

$$\pi (2)$$

$$2\pi (1)$$

$$a \cos(bx + c) + d$$

مثال 1: شکل زیر تبدیل یافته $y = \cos x$ است. معادله آن را بنویسید.

$$y = 2 \cos\left(x - \frac{\pi}{2}\right) + 3$$

تست های نمودار مثلثاتی:

1) اگر ماکسیمم تابع $f(x) = a \cos bx + c$ برابر 6 و دوره تناوب آن برابر $\frac{\pi}{2}$ باشد و نمودار تابع از نقطه

$(\frac{\pi}{12}, 4)$ بگذرد مقدار مینیمم تابع کدام عدد می تواند باشد؟

$$-4 (4)$$

$$-3 (3)$$

$$-2 (2)$$

$$-1 (1)$$

$$a + c = 6$$

$$\frac{a}{2} + c = 4$$

$$\frac{a}{2} = 2$$

$$a = 4$$

$$c = 2$$

$$f(x) = 4 \cos\left(x - \frac{\pi}{2}\right) + 2$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

موضوع: مثلثات

2- اگر ab عدد مثبت و ماکسیمم و مینیمم تابع $f(x) = a \sin bx + c$ به ترتیب 8 و 0 باشد و کوچکترین ریشه مثبت f برابر 6 باشد دوره تناوب تابع کدام است.

$$a = 4$$

24 (4)

18 (3)

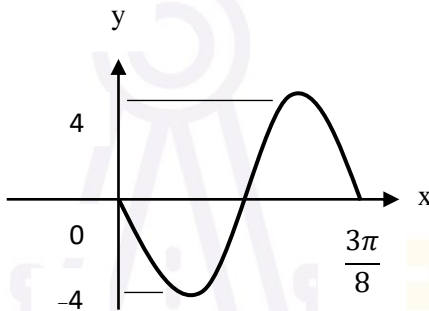
12 (2)

8 (1)

$$\frac{0+8}{2} = 4 = c$$

$$4 \sin bx + 4 = 0 \Rightarrow \sin bx = -1$$

3- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a \sin bx$ است. مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

$$a = -4, b = \frac{16}{\pi}$$

$\frac{3}{4}$ (2)

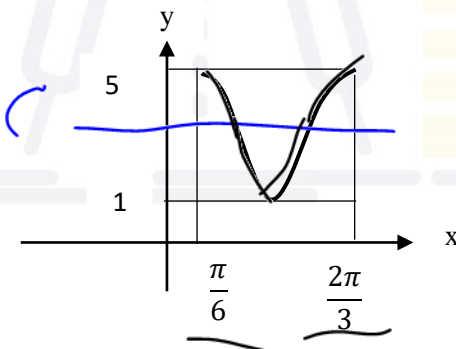
$\frac{4}{3}$ (4)

$-\frac{3}{4}$ (1)

$-\frac{4}{3}$ (3)

$$-\frac{4}{\frac{16}{\pi}} = -\frac{\pi}{4}$$

4- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع f ، تبدیل یافته $y = \cos x$ است. مقدار $f(\frac{\pi}{4})$ کدام است؟

$$f(0) = 5$$

$4\frac{1}{2}$ (2)

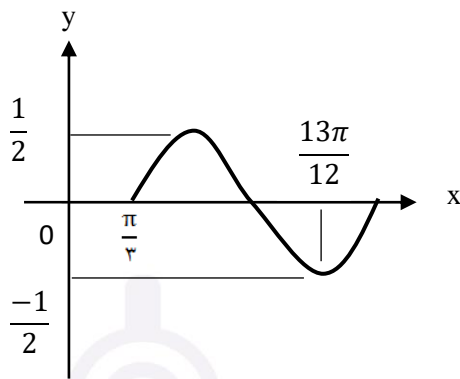
4 (4)

$4\frac{3}{4}$ (1)

$4\frac{1}{4}$ (3)

موضوع: مثلثات

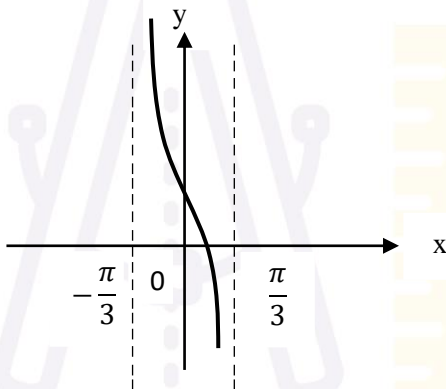
5- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $f(x) = k \sin(ax + b)$ است. مقدار $f(\pi)$ کدام است؟

(1) $-\frac{\sqrt{3}}{4}$ (2) $\frac{\sqrt{3}}{4}$

(3) $-\frac{1}{4}$ (4) $\frac{1}{4}$

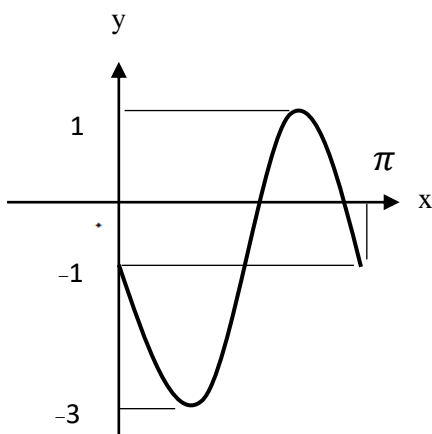
6- شکل مقابل نمودار تابع $f(x) = 1 + \tan(ax)$ با دامنه‌ی مشخص شده است. مقدار $f^{-1}(2)$ کدام است؟

(1) $-\frac{\pi}{6}$ (2) $-\frac{\pi}{8}$

(3) $-\frac{\pi}{12}$ (4) $-\frac{5\pi}{24}$

7- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع f ، تبدیل یافته‌ی $y = \sin x$ است. مقدار $f(-\frac{\pi}{6})$ کدام است؟

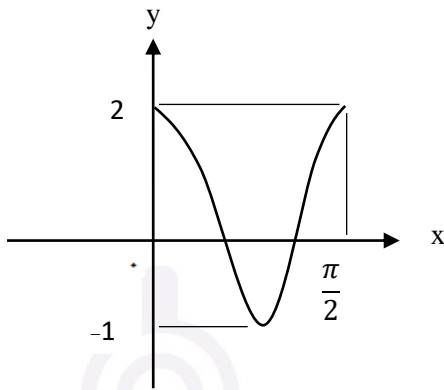

(1) $\frac{1}{2}$ (2) صفر

(3) $\sqrt{3} - 1$ (4) $1 - \sqrt{3}$

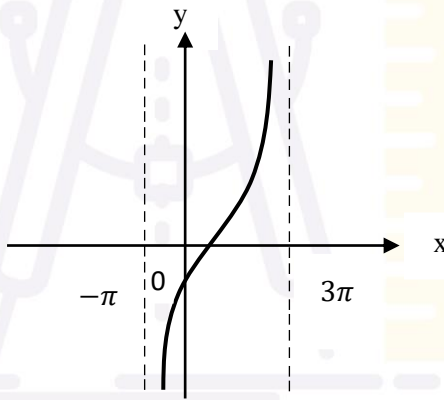
موضوع: مثلثات

8- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a \cos bx + c$ است. مقدار abc کدام است؟

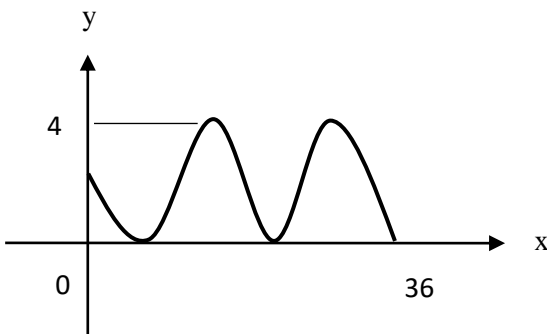
- (1) 1
(2) 2
(3) 3
(4) 4

9- شکل مقابل نمودار تابع $f(x) = \cot(ax + b)$ اگر b کوچکترین مقدار مثبت باشد، $\frac{b}{a}$ کدام است؟

- (1) $-\pi$
(2) π
(3) -3π
(4) 3π

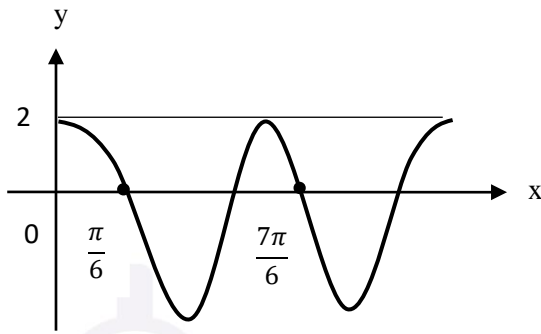
10- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a \sin(b\pi x) + c$ است. مقدار abc کدام است؟

- (1) $-\frac{1}{4}$
(2) $\frac{1}{4}$
(3) $-\frac{1}{2}$
(4) $\frac{1}{2}$

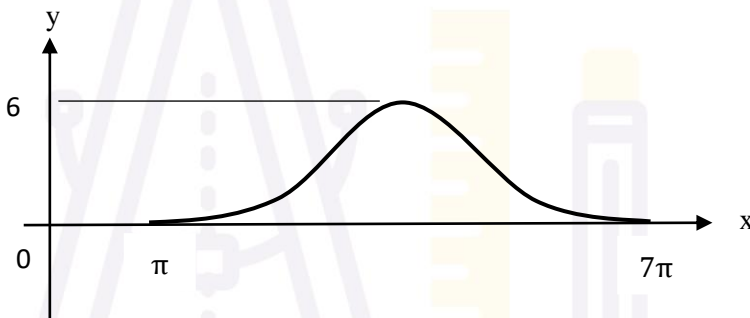
موضوع: مثلثات

11- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه‌ی $y = c + a \cos(bx)$ و b مثبت باشد، مقدار $a + b - c$ کدام است؟

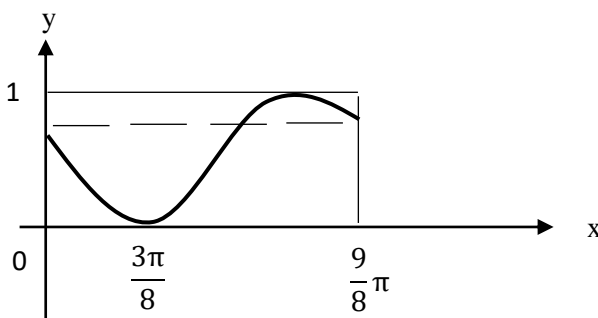
- (1) 8
(2) 2
(3) 6
(4) 4

12- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع f ، تبدیل یافته‌ی $y = \cos x$ است. مقدار $f(0)$ کدام است؟

- (1) 1/5
(2) 2
(3) 3/5
(4) 4

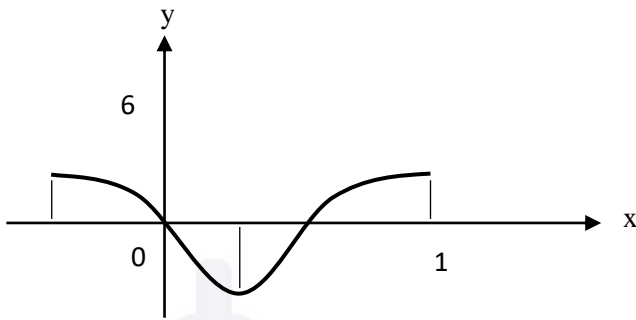
13- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع f ، تبدیل یافته‌ی $y = \sin x$ است. مقدار $f(\frac{17\pi}{24})$ کدام است؟

- (1) $\frac{1}{4}$
(2) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
(3) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(4) $\frac{3}{4}$

موضوع: مثلثات

14- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = \cos(ax + \frac{1}{2})\pi$ است. مقدار a کدام است؟

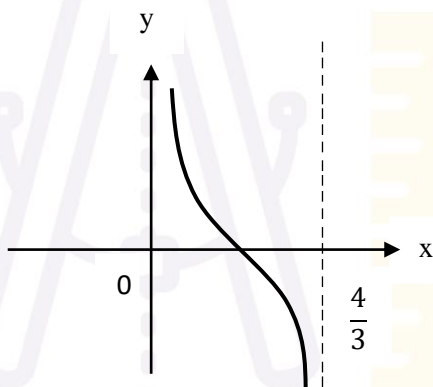
(2) $\frac{3}{2}$

(1) $\frac{1}{2}$

(4) $\frac{7}{4}$

(3) $\frac{2}{3}$

15- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $f(x) = \tan(ax + \frac{1}{2})\pi$ است. مقدار a کدام است؟

(2) $-\frac{3}{2}$

(1) $-\frac{3}{4}$

(4) $\frac{3}{4}$

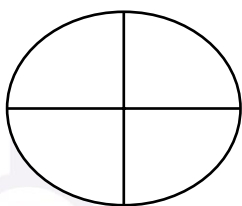
(3) $\frac{3}{2}$

معادلات مثلثاتی:

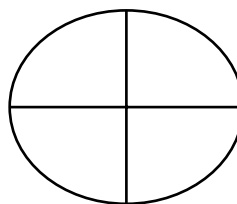
1- k دار

• گزینه‌ها رو رو دایره نشون بده و در معادله صدق بده:

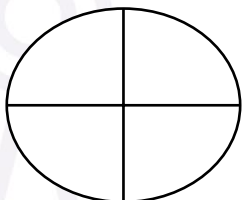
$k\pi$

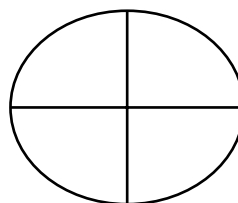
$k\pi + \frac{\pi}{2}$

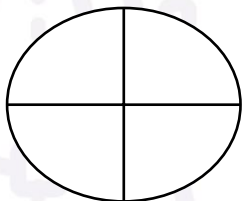
$\frac{k\pi}{2}$

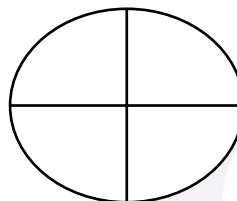
$k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

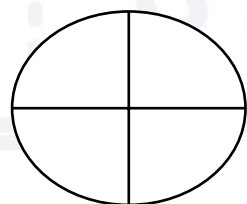
$2k\pi$

$\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$

$\frac{k\pi}{4}$

★ اگر سخت بود به k عدد بده بر حسب درجه و ربع اول. برای اینکار کافیه!

موضوع: مثلثات

1- جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin 2x \cos x - \cos 2x \sin x = 1$ کدام است؟ (سنجش 94)

- (1) $k\pi - \frac{\pi}{2}$ (2) $k\pi + \frac{\pi}{2}$ (3) $2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (4) $2k\pi + \pi$

2- جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin^4 x - \cos^4 x = \sin^2 \frac{5\pi}{4}$ به کدام صورت است؟ (تجربی 92)

- (1) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (2) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (3) $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (4) $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

3- جواب کلی معادله مثلثاتی $2\sin^2 x + 3\cos x = 0$ کدام است؟ (تجربی 95)

- (1) $2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$ (2) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (3) $2k\pi \pm \frac{5\pi}{6}$ (4) $k\pi - \frac{\pi}{3}$

4- جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 3x + \cos x = 0$ با شرط $\cos x \neq 0$ کدام است؟

(تجربی خارج 98)

- (1) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (2) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (3) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (4) $k\pi + \frac{\pi}{4}$

5- جواب کلی معادله $\sin(\pi + x) \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) - 2\sin(\pi - x) + 1 = 0$ به کدام صورت است؟

($k \in \mathbb{Z}$) (تجربی 90)

- (1) $2k\pi - \frac{\pi}{2}$ (2) $2k\pi + \frac{\pi}{6}$ (3) $2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (4) $2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$

موضوع: مثلثات

6- جواب کلی معادله مثلثاتی $2 \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = 1$ کدام است؟ (تجربی 94)

- (1) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (2) $\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8}$ (3) $k\pi - \frac{\pi}{8}$ (4) $k\pi + \frac{\pi}{8}$

7- جواب کلی معادله مثلثاتی $\frac{\sin 3x + \sin 2x}{1 + \cos x} = 0$ کدام است؟ $(k \in \mathbb{Z})$ (تجربی خارج 97)

- (1) $\frac{k\pi}{5}$ (2) $\frac{2k\pi}{5}$ (3) $k\pi + \frac{\pi}{5}$ (4) $\frac{(2k+1)\pi}{5}$

8- جواب کلی معادله مثلثاتی $\tan x \tan 3x = 1$ کدام است؟ $(k \in \mathbb{Z})$

- (1) $\frac{k\pi}{4}$ (2) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (3) $\frac{k\pi}{2} + \frac{3\pi}{8}$ (4) $\frac{k\pi}{4} + \frac{\pi}{8}$

9- جوابهای کلی معادله مثلثاتی $\cos 2x = \sin x$ به صورت $x = 2k\pi + \frac{i\pi}{6}$ بیان شده است. مجموعه

مقادیر i کدام است؟

- (1) $\{7, 9\}$ (2) $\{1, 3, 5\}$ (3) $\{1, 4, 7\}$ (4) $\{1, 5, 9\}$

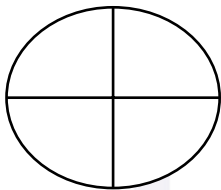
10- مجموعه جواب معادله $\log(\sin x) - \log(\cos x) - \frac{1}{2} \log 3 = 0$ کدام است؟ (MP)

- (1) $x = k\pi + \frac{\pi}{3}$ (2) $x = k\pi + \frac{2\pi}{3}$ (3) $x = 2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (4) $x = 2k\pi + \frac{4\pi}{3}$

موضوع: مثلثات

معادلات اصلی:

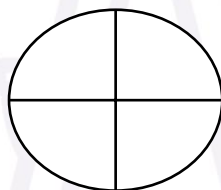
1- حل معادله $\sin x = \sin a \leftarrow \sin x = a$

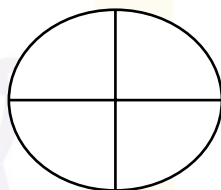
$$x = 2k\pi + a$$

$$x = 2k\pi + \pi - a$$

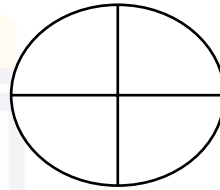
حالات خاص:

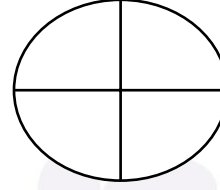
$$\sin x = 1$$

$$\sin x = -1$$

$$\sin x = 0$$

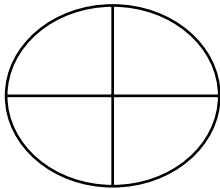
$$\sin^2 x = 1$$

مثال 1: معادله $2 \sin x + 1 = 0$ را حل کنید.

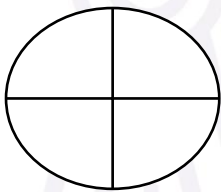
موضوع: مثلثات

2- حل معادله $\cos x = \cos a \leftarrow \cos x = a$

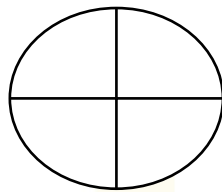
$$x = 2k\pi \pm a$$

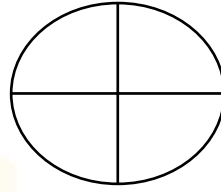
حالات خاص:

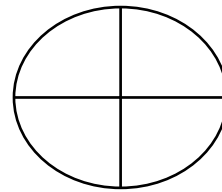
$$\cos x = 1$$

$$\cos x = -1$$

$$\cos x = 0$$

$$\cos^2 x = 1$$

مثال 2: معادله $2 + \cos 2x = 3 \cos x$ را حل کنید.

حل چند معادله خاص:

مثال 3: معادله $\sin x \cos x = 0$ را حل کنید.

موضوع: مثلثات

مثال 4: معادله $\tan^2 x = 1$ را حل کنید.

مثال 5: معادله $\sin x + \cos x = 1$ را حل کنید.

★ در هر جواب هر چهار معادله به صورت $\sin x \pm \cos x = \pm 1$ داریم: $\sin x = 0$ یا $\cos x = 0$

مثال 6: معادله $\sin^2 x = \frac{1}{4}$ را حل کنید.

★ جواب کلی همه معادلات $\sin x = \pm \sin a$, $\cos x = \pm \cos a$ و $\tan x = \pm \tan a$ به صورت زیر

است:

$$x = k\pi \pm a$$

مثال 7: معادله $\sin U = -\cos V$ را حل کنید.

موضوع: مثلثات

تست‌های معادلات مثلثاتی:

1- معادله $(\sin x + 1)^2 - \frac{9}{4} = 0$ در بازه $(0, \pi)$ چند ریشه دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4)

2- مجموعه ریشه‌های معادله $3 \sin x - \sqrt{3} \cos x = 0$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

- 1 (1) $\frac{2\pi}{3}$ 2 (2) π 3 (3) $\frac{4\pi}{3}$ 4 (4) $\frac{5\pi}{3}$

3- معادله $\sin^4 x = \frac{1}{3}$ چند ریشه در بازه $(0, 2\pi)$ دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) صفر 4 (4)

4- معادله $(\sin x - \frac{1}{2})(\sin x + \frac{1}{3})(\sin x - \frac{1}{4}) = 0$ در بازه $[0, \frac{\pi}{2}, 2\pi)$ چند ریشه دارد؟

- 1 (1) 8 2 (2) 6 3 (3) 4 4 (4) 2

5- معادله $\cos 2x \cos 3x = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

- 1 (1) 6 2 (2) 8 3 (3) 10 4 (4) 12

6- معادله $(3 \sin x - 2)(3 \cos x - \sqrt{5}) = 0$ در فاصله $0 \leq x \leq \pi$ چند ریشه متمایز دارد؟

- 1 (1) 2 2 (2) 3 3 (3) 4 4 (4) ریشه ندارد

موضوع: مثلثات

7- معادله $2\sin^2 x + 3 = 3\cos^2 x + 4$ چند جواب در بازه $[0, 2\pi]$ دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) صفر

8- معادله $\sin^2 x = \cos^2 x + \frac{1}{4}$ در بازه $[\pi, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) صفر

9- معادله $\sin x + \cos x + \sin x \cos x + 1 = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4)

10- معادله $\sqrt{1 + \sin x} + \cos x = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟ (MP)

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4)

11- مجموع ریشه‌های معادله $\sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) = \cos 2x$ در بازه $[\pi, 2\pi]$ چند برابر $\frac{\pi}{9}$ است؟

- 1 (1) 20 (2) 28 (3) 32 (4) 35

12- معادله $\tan x + \cot x = \sqrt{3}$ چند ریشه در بازه $[0, 2\pi]$ دارد؟

- 1 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) صفر

موضوع: مثلثات

13- نقاط انتهایی جوابهای معادله $2 \cot x + \tan x + 3 = 0$ روی یک دایره مثلثاتی رؤوس کدام چندضلعی است؟ (MP)

(1) مستطیل (2) دوزنقه (3) مثلث (4) شش ضلعی

14- معادله $2 \sin^3 x + \cos^2 2x = \sin x$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟ (MP)

(1) 8 (2) 7 (3) 6 (4) 5

15- معادله $\cot\left(\frac{\pi}{3} \cos(2\pi x)\right) = \sqrt{3}$ در بازه $[0, 2]$ چند ریشه دارد؟ (MP⁺)

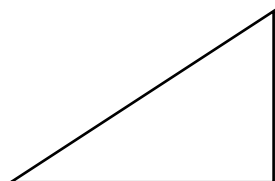
(1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 4

موضوع: مثلثات

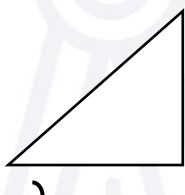
کاربرد مثلثات در هندسه

1- برای زاویه ماده a در مثلث قائم الزاویه

$$\sin a = \frac{B}{A} \quad \cos a = \frac{C}{A} \quad \tan a = \frac{B}{C} \quad \cot a = \frac{C}{B}$$

2- قضیه مساحت و سینوسها در مثلث

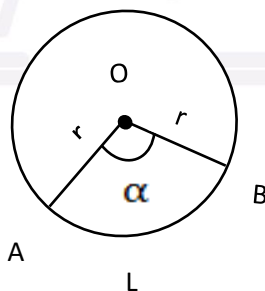

$$s = \frac{1}{2} AC \sin b = \frac{1}{2} BC \sin a = \frac{1}{2} AB \sin c$$

$$\frac{a}{\sin a} = \frac{b}{\sin b} = \frac{c}{\sin c}$$

*در هر چهار ضلعی دلخواه مساحت برابر نصف حاصل ضرب دو قطر در سینوس زاویه بین آنهاست.

3- طول کمان مساحت قطاع در دایره

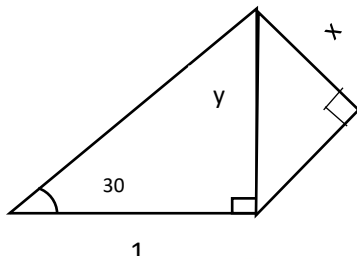

$$AB \text{ کمان} = L = \frac{a}{2\pi} \times \text{محیط دایره} = \frac{a}{2\pi} \times 2\pi r = ar = L$$

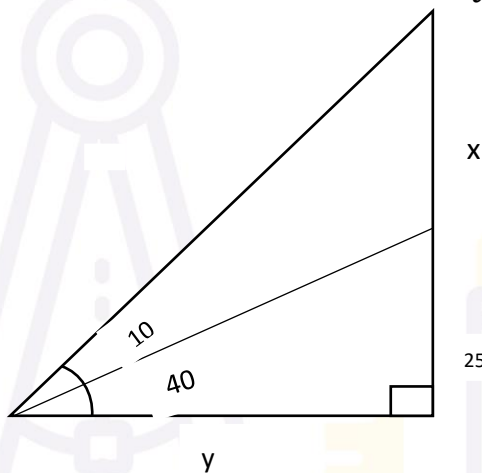
$$AB \text{ شعاع} = S = \frac{a}{2\pi} \times \text{مساحت دایره} = \frac{a}{2\pi} \times \pi r^2 = \frac{1}{2} ar^2$$

موضوع: مثلثات

مثال ۱- در شکل روبرو $\sin \alpha = \sqrt{\frac{2}{3}}$ مقدار x را بیابید.

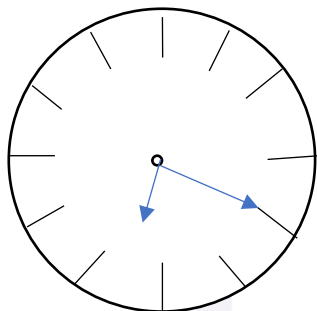
مثال ۲ در شکل رو به رو مقدار x را بیابید. $\tan 50^\circ = \frac{6}{5}$

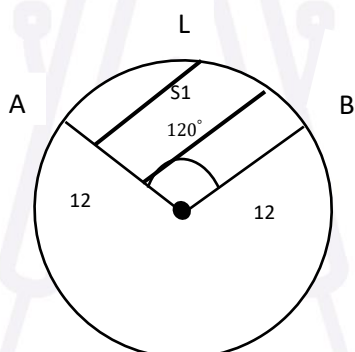
مثال ۳ در مثلثی که زاویه‌های ۴۵ و ۶۰ درجه دارد اگر طول کوچکترین ضلع ۶ باشد طول ضلع متوسط را بیابید.

موضوع: مثلثات

مثال ۴ زاویه بین عقربه‌های ساعت و شار و دقیقه شمار را در ساعت ۶ و ۲۰ دقیقه بیابید.

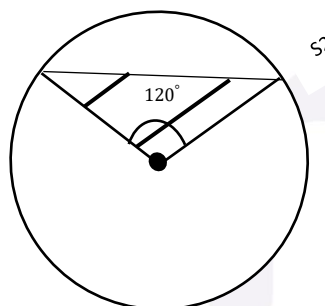

مثال ۵ دایره‌ای به شعاع ۱۲، در اختیار داریم مقادیر زیر را حساب کنید.

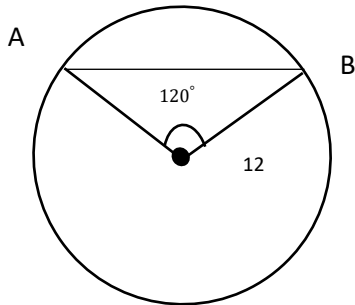
$S1 =$

$L1 =$

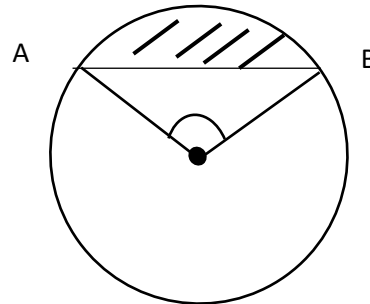

$S2 =$

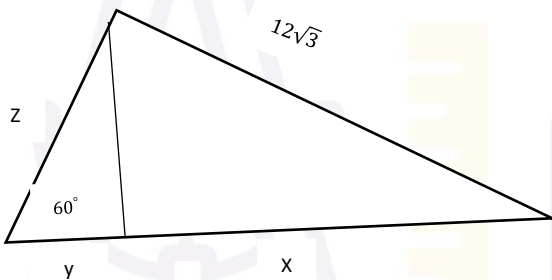
موضوع: مثلثات

AB=

S3=

تست‌های کاربردی مثلثات در هندسه

1- در شکل رو به رو مقدار $x+y+z$ برابر کدام است؟

32 (2

28(1

40 (4

36 (3

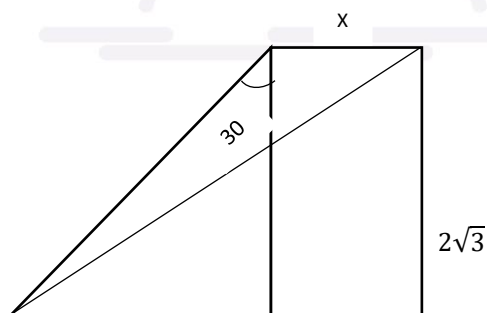
2- در شکل رو به رو طول قطر رسم شدهی دوزنقه برابر $2\sqrt{7}$ است . مقدار x کدام است؟

2 (2

$\sqrt{2}$ (1

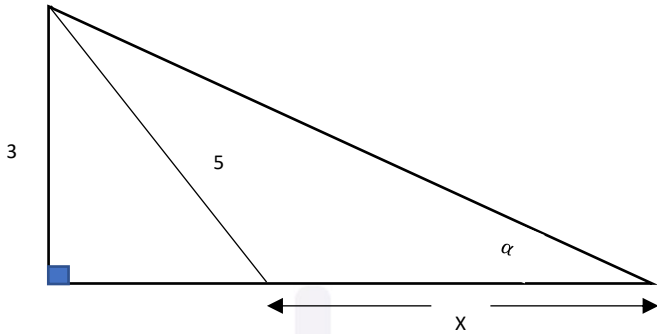
3 (4

$2\sqrt{2}$ (3

موضوع: مثلثات

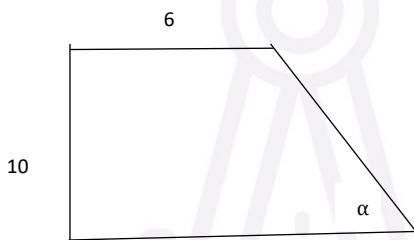
3- در شکل رو به رو $\tan \alpha = \frac{1}{4}$ است. مقدار x برابر کدام است؟

5(1) 6(2)

7(3) 8(4)

4- در شکل رو به رو $\sin \alpha = \frac{5}{13}$ است. طول قاعدهی بزرگتر دوزنقه برابر کدام است؟

24(1) 30(2)

32(3) 36(4)

5- مساحت دوزنقهی متساوی الساقین که طول دو قاعدهی آن 8 و 12 و یکی از زوایای آن 60 درجه است، کدام است؟

$20\sqrt{3}$ (4)

$20\sqrt{2}$ (3)

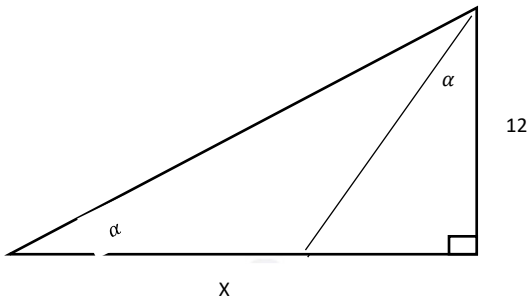
$18\sqrt{3}$ (2)

$18\sqrt{2}$ (1)

موضوع: مثلثات

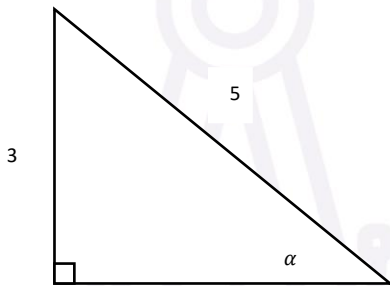
6- در شکل رو به رو $\sin \alpha = \frac{3}{5}$ است. مقدار x برابر کدام است؟

- 8 (2) 7 (1)
10 (4) 9 (3)

7- در شکل مقابل $\tan \frac{\alpha}{2}$ برابر کدام است؟

- $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$ (1)
 $\frac{1}{5}$ (5) $\frac{1}{4}$ (3)

8- در شکل مقابل ارتفاع A از سطح زمین 14 متر است. $\sin \theta$ برابر کدام است؟

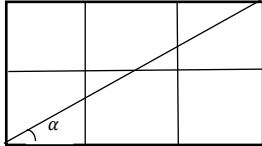
- $1 - \frac{\sqrt{2}}{2}$ (2) $\sqrt{2} - 1$ (1)
 $2 - \sqrt{2}$ (4) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (3)

9- در مثلث ABC، $\sin \frac{A}{3} = \cos B$ ، اگر $\hat{C} = 60^\circ$ باشد، آنگاه زاویه B کدام است؟

- 45° (2) 75° (1)
 90° (4) 60° (3)

موضوع: مثلثات

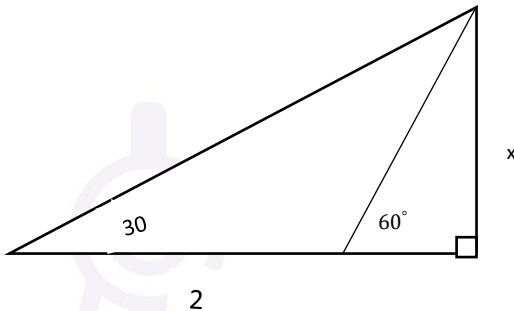
10- در شکل رو به رو مربع های کوچک به ضلع یک واحد هستند. مقدار $\cos 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{5}{7}$ (2) $\frac{3}{7}$ (1)

$\frac{7}{13}$ (4) $\frac{5}{13}$ (3)

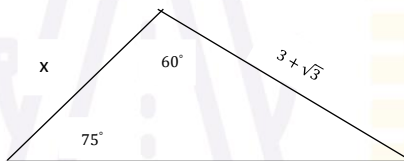
11- در شکل روبه رو مقدار x کدام است؟

$\sqrt{3}$ (2) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (1)

$4\sqrt{3}$ (4) $2\sqrt{3}$ (3)

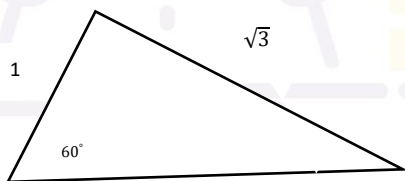
12- در شکل مقابل x کدام است؟

3 (2) 2 (1)

$2\sqrt{3}$ (4) $3\sqrt{2}$ (3)

13- در شکل روبه رو مساحت مثلث برابر کدام است؟

$\frac{\sqrt{2}}{2}$ (2) $\sqrt{2}$ (1)

$\sqrt{3}$ (4) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (3)

14- در مثلث ABC، طول اضلاع مقابل رئوس A، B و C را به ترتیب با a ، b و c نشان می دهیم. اگر $c \sin \hat{A} = 1$ ، $a \cos \hat{C} = 2$ باشد، کدام نتیجه گیری صحیح است.

$c \cos \hat{A} = \frac{1}{2}$ (4)

$a = \sqrt{3}$ (3)

$c = 3$ (2)

$b = 3$ (1)

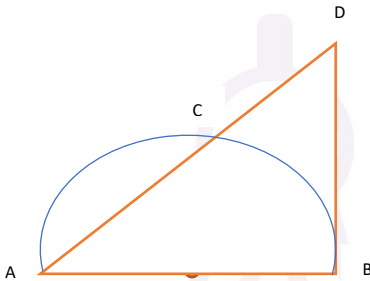

موضوع: مثلثات

15- طول اضلاع مثلث قائم الزاویه برابر $\sin x$ و $\cos x$ است، ارتفاع مثلث به ازای کدام مقدار x ماکسیمم است؟

- (1) $\frac{\pi}{3}$ (2) $\frac{\pi}{4}$ (3) $\frac{\pi}{6}$ (4) $\frac{\pi}{8}$

16- در شکل روبه‌رو یک نیم‌دایره رسم شده است. BD بر دایره مماس است. اگر $AD=4AC$ باشد، زاویه α کدام است؟

- (1) 30° (2) 45°
(3) 60° (4) 75°

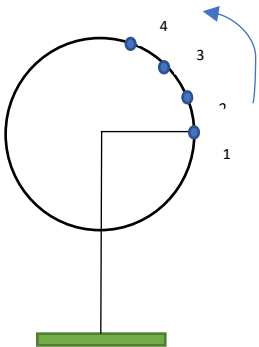
17- زاویه بین دو عقربه‌ی ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار در ساعت 5:50 چند درجه است؟

- (1) 120 (2) 125 (3) 135 (4) 145

18- وقتی ساعت از 11 به 2 و 20 دقیقه تغییر می‌کند، عقربه‌ی ساعت‌شمار چند درجه چرخیده است؟

- (1) 85 (2) 95 (3) 100 (4) 105

19- چرخ و فلکی مطابق شکل روبه‌رو 40 کابین دارد. اگر در کابین شماره‌ی 3 باشیم پس از دوران

در مکان کدام کابین قرار می‌گیریم؟

- (1) 14 (2) 15
(3) 16 (4) 17

موضوع: مثلثات

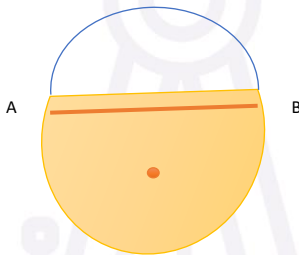
20- در دایره‌ای به شعاع 9 طول کمان روبه‌رو به زاویه‌ی مرکزی 80 درجه، چقدر است؟

- 4π (1) 6π (2) 8π (3) 16π (4)

21- در یک دایره وتر AB چنان است که زاویه‌ی مرکزی روبه‌روی آن 90 درجه است. طول کمان AB چند برابر طول وتر AB است؟

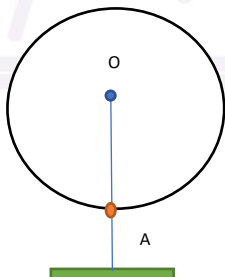
- $\frac{\pi}{\sqrt{2}}$ (1) $\frac{\pi}{2\sqrt{2}}$ (2) $\frac{\pi}{2}$ (3) $\frac{\pi}{4}$ (4)

22- در شکل روبه‌رو دایره‌ای به شعاع 6 رسم شده است. اگر فاصله‌ی مرکز دایره تا وتر AB برابر 3 باشد، مساحت ناحیه‌ی سایه زده برابر کدام است؟

- $12\pi + 6\sqrt{3}$ (1) $12\pi + 9\sqrt{3}$ (2)
 $24\pi + 6\sqrt{3}$ (3) $24\pi + 9\sqrt{3}$ (4)

23- چرخ و فلکی مطابق شکل روبه‌رو به شعاع 20 متر مفروض است. فردی در کابین A که فاصله‌ی 1 متر از زمین دارد نشسته است. اگر چرخ و فلک 240 درجه دوران کند، ارتفاع او از سطح زمین چقدر خواهد شد؟

- 25 (1)   26 (2)
30 (3)   31 (4)

موضوع: مثلثات

24- یک ماهواره که با فاصله 800 کیلومتر از سطح زمین دور آن در یک مدار دایره‌ای می‌چرخد، از نقطه‌ی A به نقطه‌ی B رسیده است. اگر زاویه‌ی AOB برابر 3 درجه باشد، این ماهواره تقریباً چه مسافتی را طی کرده است؟ مرکز زمین را O و شعاع آن را 6400 کیلومتر فرض کنید.

350(1) 366 (2) 277 (3) 412 (4)

25- طول برف پاک کن عقب اتومبیلی برابر 24 سانتی‌متر است ولی تیغه‌س پاک کننده‌ی آن فقط 18 سانتی‌متر می‌باشد. اگر مساحت ناحیه‌ای که برف پاک کن، تمیز می‌کند برابر 225π باشد، این برف پاک کن هر بار کمائی با زاویه‌ی چند درجه را طی می‌کند؟

120(1) 135 (2) 150(3) 165 (4)

26- یک مخروط به شعاع قاعده‌ی 8 و ارتفاع 6 مفروض است. زاویه‌ی قطاع حاصل از شکل گسترده‌ی این مخروط چند درجه است؟

210(1) 245 (2) 260 (3) 288 (4)

27- در شکل روبه‌رو، یک تسمه، دو قرقره به شعاع‌های 6 و 2 را به هم وصل کرده است. اگر مجموع زوایایی که دو قرقره می‌چرخند 360 درجه باشد، مسافتی که تسمه حرکت کرده است چقدر است؟

2π (1) $\frac{5}{2}\pi$ (2)

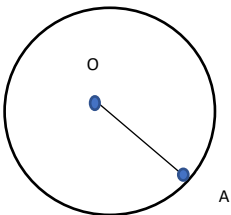
3π (3) $\frac{7}{2}\pi$ (4)

28- در شکل روبه‌رو زاویه‌ی بین امتداد خطوط OA و d برابر 30 درجه است. اگر فاصله‌ی نقاط O و A از خط d به ترتیب برابر 12 و 8 باشد، شعاع دایره کدام است؟

6(1) $6\sqrt{3}$ (2)

8(3) $8\sqrt{3}$ (4)

d